

2009

Római katolikus Plébániatemplom
Roman Catholic Parish Church

Budapest Építészeti Nívódíja • emlékérem és oklevél

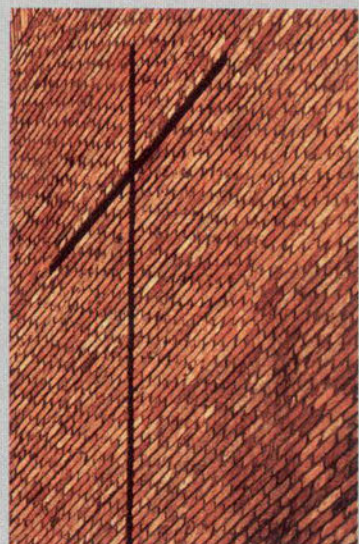
Budapest Architectural Prize • commemorative medal and certificate of merit

Újpalota egy az ország több száz lakótelepe közül, ahová a Kádár-rendszer tiltása miatt 1989 előtt nem épülhettek templomok. Elfordulni, bezárkózni vagy inkább a panelek felé nyitni? Egy ma építendő templom esetében ez itt a valódi, építészeti kérdés. **KRUPPA** Gábor új katolikus temploma határozott jel, ami nyitottságot és elkülönülést egyszerre képes mutatni. Fő tömbje egy középkori itáliai templomhoz hasonlóan zömök és zárt, tornya ugyanakkor nyitottan stilizált és lebegő, felidézi a jeles modern hazai harangtornyot, a Városmajori templomét. Harangja mégsem látszik, azokat lejjebb a fal rejti. Nem nő túl a környező fák lombmagasságán, összekötőként egyszerre tart arányt az innszó családi házakkal és a másik oldal kilencemeletes paneljeivel. A markáns főhajóhoz lapos és anyagában eltérő szárny kapcsolódik a tengelybe helyezett főbejárattal és a parókiával – de rögtön tovább is vezet a süllyesztett belsőudvarhoz és az onnan nyíló közösségi helyiségekhez. A látszólag zárt test északi oldalán hosszú, keskeny ablakok nyílnak, a dél-keletin óriási egységes fénynyílás világítja be a teret. A ferencvárosi malom bontott téglája puritán mintákat ad ki. Belül az építés egyrészt a hagyományos, hosszanti elrendezést választotta - karzat, padosrok, velük szemben a szentély-, másrészt kissé aszimmetrikus teret alkotott. A fény elsősorban jobbról, felülről érkezik, és érdekes az ehhez igazított, szabálytalan szentélyfal. Az ízig-vérig mai templom a malom sárgás-rózsaszínes bontott téglájával és mésző hurkolataival archaikussá teszi az együttest; valami ősiséget, és halhatatlanságot sugároz; tele van idézetekkel; mint a fentebb említett tömeg, és torony, és a templom alatt elhelyezett urnatemető előteréül szolgáló kis kápolna, mely a román kori magyar altemplomokat idézi; a kőfalakkal körülvett udvar a fügefákkal, mely az olasz kisvárosok városi terének hangulatát képes visszahozni a lakótelepi környezetben. A Bírálóbizottság egyhangúan döntött arról, hogy a mű Budapest Építészeti Nívódíjára érdemes.

Újpalota is one of the several hundred housing complexes that could not have a church before 1989 due to the Kádár- system ban. To turn away, close off, or open towards the housing complex? This is the main architectural question for the church to be built here. Gábor **KRUPPA**'s new Catholic church is a definite sign, which signals both openness and separation at the same time. The mass of the building is stout, like the Italian churches of the middle ages, but the tower is stylized and floating, evoking the modern Hungarian bell-tower of the church in Városmajor. Yet the bells are not visible from the outside, they are lower, hidden by the wall. The church does not tower over the surrounding trees, as a connection between the family houses on one side and the nine story housing complexes on the other, it is proportional to both. A lower wing, of different material, connects to the distinctive nave though the main entrance and rectory, and leads to the lower courtyard and the community rooms across it. The apparently closed shape has long, narrow windows on the northern façade, and one large opening for light on the southeastern front. The bricks recovered from the walls of the Ferencváros mill lend puritan patterns to the building. Inside the architect chose a traditional longitudinal alignment – the gallery, pews, and the altar in front – with an otherwise slightly asymmetrical space. The light primarily comes from the right, from above, and the irregular walls of the apse are aligned to the light source. The to the core contemporary church becomes an archaic ensemble with the pinkish yellow bricks from the mill and the limestone façade, projecting a primordial quality and immortality; it is filled with allusions to other structures like the aforementioned central mass and the tower, and the chapel under the church which serves as a crypt reminiscent of the Romanesque Hungarian churches, and the courtyard with fig trees, surrounded by stone walls, which lends the character of Italian town squares in the midst of the housing projects. The committee voted unanimously to award this work with the Budapest Architectural Prize.

cím • location • XV. Pattogós utca 1.
 építész • architects • KRUPPA Gábor • KIMA Studio
 építető • client • VARJÚ Imre • SANDNER Zoltán
 • Esztergom-Budapest Főegyházmegye
 kivitelező • contractors • HOLMAN Attila • Confactor Kft.

fotó • photo • BUJNOVSZKY Tamás • HOFFMANN Dániel

